

Извештај о спроведеној анализи ефеката Нацрта закона о предметима од драгоцених метала

Кључна питања за анализу постојећег стања и правилно дефинисање промене која се предлаже

1) Који показатељи се прате у области, који су разлози због којих се ови показатељи прате и које су њихове вредности?

У области предмета од драгоцених метала води се евиденција привредних субјеката који поседују знак произвођача, односно знак увозника предмета од драгоцених метала или заступника произвођача, као и податак о произвођачима, увозницима или заступницима произвођача који испуњавају прописане услове да се у њиховим радним просторијама може спровести испитивање и жигосање. Такође, прате се подаци о произвођачима који за предмет од драгоценог метала имају прописану документацију као замену за жигосање, као и број овлашћених тела који обављају испитивање и жигосање.

У вези са наведеним тренутно је евидентирано око 800 произвођача и 180 увозника предмета од драгоцених метала који поседују знак, док је само један произвођач оспособљен да се у његовим просторијама спроводи испитивање и жигосање. До сада нема произвођача који су за своје предмете имали документацију као замену за жигосање. Увидом у регистар овлашћених тела за испитивање и жигосање да нема овлашћених тела за наведене послове.

У области предмета од драгоцених метала прате се такође активности Дирекције за мере и драгоцене метале (у даљем тексту: Дирекција) као органа управе у саставу Министарства привреде, пре свега број предмета од драгоцених метала који су жигосани и број спроведених надзора над предметима од драгоцених метала.

С тим у вези у 2018. години је спроведено око 190 000 испитивања и жигосања предмета од злата и око 70 000 испитивања и жигосања предмета од сребра. Такође у истом периоду спроведено је 253 надзора над предметима од драгоцених метала на тржишту.

Увидом у ове податке може се пратити ниво пословне активности у једној посебној грани привреде као што је област предмета од драгоцених метала, у којој су пре свега активна микро и мала предузећа.

2) Да ли се у предметној области спроводи или се спроводио документ јавне политике или пропис? Представити резултате спровођења тог документа јавне политике или прописа и образложити због чега добијени резултати нису у складу са планираним вредностима.

У области предмета од драгоцених метала спроводи се Закон о контроли предмета од драгоцених метала („Службени гласник РС”, бр. 36/11 и 15/16 – у даљем тексту: Закон), и подзаконски акти донети на основу тог закона.

Овим законом омогућено је да легалан откуп употребљаваних предмета од драгоцених метала може да врше само лице које се у смислу тог закона сматра произвођачем. Произвођач предмета од драгоцених метала је привредни субјект који је регистрован за обављање делатности производње предмета од драгоцених метала у складу са законом

којим се уређује регистрација привредних субјеката и коме је Дирекција за мере и драгоцене метале издала решење о знаку произвођача.

Тим законом омогућено је и сваком заинтересованом произвођачу предмета од драгоцених метала у Републици Србији да своје предмете, поред знака произвођача и ознаке финоће, означава и својим знаком који је заштићен у складу са прописима којима се уређују жигови, како би произвођач предмета од драгоцених метала био препознат на домаћем и иностраном тржишту предмета од драгоцених метала.

Када су у питању предмети из увоза које прате одговарајући сертификати, односно гаранције, који се сматрају уверењима о потврђивању степена финоће предмета, омогућено је да се на такве предмете не ставља знак увозника, односно заступника, а под жигосањем таквих предмета, сматра се издавање уверења о потврђивању степена финоће предмета.

Законом је омогућено, односно створен је правни основ, да се у Републици Србији може користити међународни жиг за означавање предмета од драгоцених метала, с тим што ће само означавање предмета тим жигом бити омогућено након што Република Србија добије статус пуноправног члана Конвенције за контролу и жигосање предмета од драгоцених метала.

Омогућено је и признавање важења иностраних жигова на предметима, ако су издати под условима који обезбеђују испуњеност захтева који су у Републици Србији прописани за те предмете.

Законом се повећавају ингеренције у вршењу надзора над предметима од драгоцених метала на тржишту, па самим тим и квалитет надзора, чиме ће се још више повећати сигурност свих учесника на тржишту и заштити јавни интерес.

3) Који су важећи прописи и документи јавних политика од значаја за промену која се предлаже и у чему се тај значај огледа?

Утврђивање Предлога закона планирано је Планом рада Владе за I квартал 2019. године. Врши се и усклађивање са Законом о инспекцијском надзору и Законом о општем управном поступку.

Такође, доношењем новог Закона о предметима од драгоцених метала извршава се обавеза утврђена тачком 48.1.1 Акционог плана за спровођење препорука из Процене ризика за прање новца и Процене ризика за финансирање тероризма, који је саставни део закључка Владе РС („Службени гласник РС”, број 55 од 16. јула 2018. године – у даљем тексту: АП), која се односи на неопходност прецизирања и разграничења надлежности у делу надзора контроле производње, промета, откупа и вођења евиденције предмета од драгоцених метала.

4) Да ли су уочени проблеми у области и на кога се они односе? Представити узроке и последице проблема.

Имајући у виду да су након ступања на снагу Закона донети системски закони и то Закон о општем управном поступку („Службени гласник РС”, бр. 18/16 и 95/16 - аутентично тумачење) и Закон о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, бр. 36/15, 44/18 - др. закон и 95/18) неопходно је усагласити Закон у делу који уређује управни поступак, као и у делу који уређује инспекцијски надзор у области предмета од драгоцених метала.

Важећим законом је прописано да произвођач, увозник или заступник произвођача предмета од драгоцених метала предмете означава између осталог знаком произвођача,

увозника или заступника произвођача који се одређује решењем које на њихов захтев доноси Дирекција и које важи 10 година. Оваквим законским решењем произвођач, увозник или заступник произвођача је у обавези да поднесе захтев за обнављање решења о знаку, уколико и даље желе да обављају послове у области предмета, што је додатна административна обавеза која отежава пословање. Такође, Дирекција спроводи поступак по захтеву који обухвата формирање посебне комисије и поновну проверу испуњености посебних услова подносиоца захтева за обнављање знака произвођача, што захтева додатно ангажовање ресурса Дирекције. С обзиром да је тренутно евидентирано око 800 произвођача и 180 увозника предмета од драгоцених метала који поседују знак, уочена је потреба да се ове одредбе закона уреде на другачији начин у циљу олакшавања пословања и ефикаснијег искоришћавања ресурса Дирекције који би могли да се усмере на друге послове.

Откуп употребљаваних предмета од драгоцених метала је први пут уређен важећим законом, и то на тај начин да су откуп наведених предмета могли обављати само произвођачи предмета од драгоцених метала, Уређење откупа на такав начин довело је до недовољно прецизне надлежности органа надзора/инспекције над прометом откупљених предмета што је довело до проблема код спољнотрговинског промета, царине и сумње у постојање ризика за прање новца.

5) Која промена се предлаже?

С обзиром на врсту послова које обавља Дирекција као орган државне управе у саставу Министарства привреде у области предмета од драгоцених метала предложеним решењима предвиђено је да се начин обављања тих послова у потпуности усагласи са одредбама Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС”, бр. 18/16 и 95/16 - аутентично тумачење) и Закона о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, бр. 36/15, 44/18 - др. закон и 95/18) и испуне обавезе прописане наведеним законима.

На иницијативу произвођача предмета од драгоцених метала у циљу олакшавања њиховог пословања, предвиђено је да рок важења решења о знаку произвођача, увозника или заступника произвођача буде неограничен.

У сарадњи са представницима тржишне инспекције предложена су решења којима се уређује надзор/инспекција у потпуности у складу са тачком 48.1.1 Акционог плана за спровођење препорука из Процене ризика за прање новца и Процене ризика за финансирање тероризма, који је саставни део закључка Владе РС („Службени гласник РС”, број 55 од 16. јула 2018. године - у даљем тексту: АП).

б) Да ли је промена заиста неопходна и у ком обиму?

Да, потребна је.

У сарадњи са представницима тржишне инспекције предложена су решења којима се уређује надзор/инспекција у потпуности у складу са тачком 48.1.1 Акционог плана за спровођење препорука из Процене ризика за прање новца и Процене ризика за финансирање тероризма, који је саставни део закључка Владе РС.

С обзиром на број произвођача и увозника предмета од драгоцених метала који поседују знак, уочена је потреба да се ове одредбе закона уреде на другачији начин у циљу

олакшавања пословања и ефикаснијег искоришћавања ресурса Дирекције који би могли да се усмере на друге послове.

Утврђено је да многи произвођачи у смислу овог закона обављају само откуп и промет употребљаваних предмета а не производњу предмета.

7) На које циљне групе ће утицати предложена промена? Утврдити и представити циљне групе на које ће промена имати непосредан односно посредан утицај.

Предложена решења ће утицати на:

- произвођаче, увознике или заступнике произвођача предмета од драгоцених метала који предмете означавају знаком произвођача, увозника или заступника који се одређује решењем Дирекције и важи 10 година – који укидањем рока важења решења више неће бити у обавези да Дирекцији подносе захтев за обнављање решења о знаку произвођача, увозника или заступника. Укидањем ове обавезе допринеће се олакшању пословања произвођача, увозника или заступника произвођача предмета од драгоцених метала;

- Дирекцију за мере и драгоцене метале и Министарство трговине, туризма и телекомуникација – Сектор тржишне инспекције, који као органи управе спроводе инспекцијски надзор у области предмета од драгоцених метала, тако што су прецизније формулисане одредбе које се односе расподелу надлежности инспекцијски надзор у циљу ефикаснијег организовања и обављања тих послова;

- на нове привредне субјекте – откупљиваче употребљаваних предмета и о којима ће се водити евиденција у циљу квалитетнијег надзора над њиховим радом.

8) Да ли постоје важећи документи јавних политика којима би се могла остварити жељена промена и о којим документима се ради?

Не постоје важећи документи јавних политика којима би се могла остварити жељена промена.

9) Да ли је промену могуће остварити применом важећих прописа?

Промену није могуће остварити применом важећих прописа.

10) Квантитативно (нумерички, статистички) представити очекиване трендове у предметној области, уколико се одустане од интервенције (*status quo*).

Није могуће, питање није релевантно.

11) Какво је искуство у остваривању оваквих промена у поређењу са искуством других држава, односно локалних самоуправа (ако је реч о јавној политици или акту локалне самоуправе)?

Међународна Конвенција за контролу и жигосање предмета од драгоцених метала (Hallmarking Convention) је основ за прописивање захтева за стављање на тржиште предмета од драгоцених метала.

Државе у окружењу и у Европској унији нису прописима уредиле откуп предмета од драгоцених метала или није у надлежности институције за контролу предмета од драгоцених метала на тржишту.

ПРИЛОГ 3:

Кључна питања за утврђивање циљева

1) Због чега је неопходно постићи жељену промену на нивоу друштва? (одговором на ово питање дефинише се општи циљ).

2) Шта се предметном променом жели постићи? (одговором на ово питање дефинишу се посебни циљеви, чије постизање треба да доведе до остварења општег циља. У односу на посебне циљеве, формулишу се мере за њихово постизање).

Променом се на нивоу друштва омогућава да се обављање послова у области предмета од драгоцених метала у потпуности усагласи са одредбама Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС”, бр. 18/16 и 95/16 - аутентично тумачење) и Закона о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, бр. 36/15, 44/18 - др. закон и 95/18) и испуне обавезе прописане наведеним законима.

Прецизније прописане разграничења надлежности надзора у вези са производњом, прометом, откупом и вођењем евиденције предмета од драгоцених метала, а који обављају Дирекција и тржишна инспекција.

Виши ниво провере предмета од драгоцених метала у циљу заштите потрошача.

Унапређење терминологије и поједностављена и јасније дефинисана поједина решења.

3) Да ли су општи и посебни циљеви усклађени са важећим документима јавних политика и постојећим правним оквиром, а пре свега са приоритетним циљевима Владе?

Општи и посебни циљеви усклађени су са Акционим планом за спровођење препорука из Процене ризика за прање новца и Процене ризика за финансирање тероризма, који је саставни део закључка Владе РС („Службени гласник РС”, број 55 од 16. јула 2018. године – у даљем тексту: АП), као и са Законом о општем управном поступку („Службени гласник РС”, бр. 18/16 и 95/16 - аутентично тумачење) и Законом о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, бр. 36/15, 44/18 - др. закон и 95/18)

4) На основу којих показатеља учинка ће бити могуће утврдити да ли је дошло до остваривања општих односно посебних циљева?

Испуњавање Акционог плана за спровођење препорука из Процене ризика за прање новца и Процене ризика за финансирање тероризма.

Очекиваним смањењем броја субјеката над којима се врши надзор (произвођачи предмета од драгоцених метала) уз задржавање истог нивоа надзора над предметима од драгоцених метала у надлежности Дирекције омогућиће се квалитетније обављање предметне активности.

ПРИЛОГ 4:

Кључна питања за идентификовање опција јавних политика

1) Које релевантне опције (алтернативне мере, односно групе мера) за остварење циља су узете у разматрање? Да ли је разматрана „*status quo*” опција?

За остварење циља разматрана је и „*status quo*” опција, међутим сви уочени проблеми условили су потребу мењања важећег закона. Потреба усклађивања са ЗУП-пм, ЗИН-ом, извршење обавезе из Акционог плана за спровођење препорука из Процене ризика за прање новца и Процене ризика за финансирање тероризма.

2) Да ли су, поред регулаторних мера, идентификоване и друге опције за постизање жељене промене и анализирани њихови потенцијални ефекти?

Жељена промена у контексту уочених проблема није се могла спровести без измене прописа.

3) Да ли су, поред рестриктивних мера (забране, ограничења, санкције и слично) испитане и подстицајне мере за постизање посебног циља?

За постизање посебног циља подстицајна мера је омогућавање свим привредним субјектима који су регистровани у АПР –у да се баве откупом (откуп више не морају да врше само произвођачи предмета од драгоцених метала). Подстицајна мера за произвођаче предмета од драгоцених метала огледа се у укидању орочавања решења о знаку произвођача.

4) Да ли су у оквиру разматраних опција идентификоване институционално управљачко организационе мере које је неопходно спровести да би се постигли посебни циљеви?

У вези са институционално управљачко организационим мерама које је неопходно спровести да би се постигли посебни циљеви, важно је истаћи увођење регистра откупљивача, који ће да води Дирекција. Осим тога, прецизније се раздвајају инспекцијске активности које спроводе Дирекција и Тржишна инспекција.

5) Да ли се промена може постићи кроз спровођење информативно-едукативних мера?

Промену није могуће постићи кроз спровођење информативно-едукативних мера.

6) Да ли циљне групе и друге заинтересоване стране из цивилног и приватног сектора могу да буду укључене у процес спровођења јавне политике, односно прописа или се проблем може решити искључиво интервенцијом јавног сектора?

Циљне групе и друге заинтересоване стране из цивилног и приватног сектора не могу да буду укључене у процес спровођења јавне политике, односно прописа. Наиме, у периоду од 2011. године, када је донет важећи закон, до данас, није било интересовања ни захтева за овлашћивање тела која би, поред Дирекције, обављала послове испитивања и жигосања предмета од драгоцених метала, као и испитивања драгоцених метала и њихових легура.

7) Да ли постоје расположиви, односно потенцијални ресурси за спровођење идентификованих опција?

У области предмета од драгоцених метала, вођење регистра откупљивача је једини нови посао Дирекције, и тај посао не захтева ангажовање додатних ресурса, како кадровских, тако ни техничких.

8) Која опција је изабрана за спровођење и на основу чега је процењено да ће се том опцијом постићи жељена промена и остварење утврђених циљева?

Изабрана опција наведена је у одговорима под бр. 1), 2) и 4) овог прилога.

ПРИЛОГ 5:

Кључна питања за анализу финансијских ефеката

1) Какве ће ефекте изабрана опција имати на јавне приходе и расходе у средњем и дугом року?

Изабрана опција неће имати значајне ефекте на буџет РС.

Увођењем новог привредног субјекта (откупљивача) и обавезу уписа у регистар ће у кратком и средњем року незнатно повећати јавне приходе за износ таксе уписа у предметни регистар. С обзиром да је рок важења уписа у регистар без временског ограничења тај додатни јавни приход ће бити једнократан.

Ефикаснијим надзором може се очекивати повећање броја испитаних и жигосаних предмета, али прописивањем да мали и крти предмети не подлежу испитивању и жигосању ипак се очекује да ће јавни приходи од активности испитивања и жигосања предмета остати на истом нивоу.

2) Да ли је финансијске ресурсе за спровођење изабране опције потребно обезбедити у буџету, или из других извора финансирања и којих?

Финансијске ресурсе за спровођење изабране опције није потребно обезбедити у буџету, или из других извора финансирања,

3) Како ће спровођење изабране опције утицати на међународне финансијске обавезе?

Спровођење новог Закона неће утицати на међународне финансијске обавезе.

4) Колики су процењени трошкови увођења промена који проистичу из спровођења изабране опције (оснивање нових институција, реструктурирање постојећих институција и обука државних службеника) исказани у категоријама капиталних трошкова, текућих трошкова и зарада?

Промене у закону неће проузроковати нове трошкове, па самим тим није потребно процењивати трошкове.

5) Да ли је могуће финансирати расходе изабране опције кроз редистрибуцију постојећих средстава?

Да

6) Какви ће бити ефекти спровођења изабране опције на расходе других институција?

Новим Законом се само прецизније раздвајају инспекцијске активности које већ спроводе Дирекција и Тржишна инспекција, тако да неће бити промена у расходима других институција.

ПРИЛОГ 6:

Кључна питања за анализу економских ефеката

1) Које трошкове и користи (материјалне и нематеријалне) ће изабрана опција проузроковати привреди, појединој грани, односно одређеној категорији привредних субјеката?

За нове привредне субјекте трошкови ће се односити на таксу за упис у регистар откупљивача, време које је потребно за поступак доношења решења и упис у регистар, као и трошкови идентификације откупног места.

Мора се напоменути да ће трошак уписа у регистар откупљивача бити минималан јер је то једноставан административни поступак. Такође, очекује се да ће време за доношење решења и упис у регистар бити кратко јер се не прописују посебни захтеви за откупљиваче.

Користи ће бити у томе што се омогућавање свим привредним субјектима да се баве откупом.

Такође, произвођачи који су се практично бавили само откупом неће имати обавезу да поседују опрему за производњу као и знак произвођача што ће довести до смањења њихових трошкова пословања.

Новим решењем да предмети од платине, злата и паладијума масе до 0,5 g и предмети од сребра масе до 1 g, не подлежу обавези означавања, испитивања и жигосања, смањиће се трошкови пословања произвођача, увозника или заступника.

2) Да ли изабрана опција утиче на конкурентност привредних субјеката на домаћем и иностраном тржишту (укључујући и ефекте на конкурентност цена) и на који начин?

Повећање броја субјеката који се баве откупом може да утиче на подизање цене предмета од драгоцених метала у откупу који су сировина за произвођаче, али са друге стране виша цена предмета иде у корист грађанима који продају употребљаване предмете. Са друге стране, они досадашњи произвођачи који се одлуче да се само баве откупом могу да продају своју опрему другим произвођачима што ће довести до пада цене опреме.

3) Да ли изабране опције утичу на услове конкуренције и на који начин?

Нова решења која се односе на откуп употребљаваних предмета ће утицати на повећање броја привредних субјеката који ће обављати послове откупа и самим тим се може очекивати појачана конкуренција.

4) Да ли изабрана опција утиче на трансфер технологије и/или примену техничко-технолошких, организационих и пословних иновација и на који начин?

Нова решења неће утицати трансфер технологије и/или примену техничко-технолошких, организационих и пословних иновација.

5) Да ли изабрана опција утиче на друштвено богатство и његову расподелу и на који начин?

Нова решења неће утицати на друштвено богатство и његову расподелу.

6) Какве ће ефекте изабрана опција имати на квалитет и статус радне снаге (права, обавезе и одговорности), као и права, обавезе и одговорности послодаваца?

Нова решења неће имати ефекте на квалитет и статус радне снаге.

ПРИЛОГ 7:

Кључна питања за анализу ефеката на друштво

1) Колике трошкове и користи (материјалне и нематеријалне) ће изабрана опција проузроковати грађанима?

Нова решења неће проузроковати трошкове грађанима.

Користи су везане за бољу заштиту и информисаност потрошача.

Појачана конкуренција у откупу предмета, односно веће цене при откупу ће бити од користи грађанима који продају употребљаване предмете.

2) Да ли ће ефекти реализације изабране опције штетно утицати на неку специфичну групу популације и да ли ће то негативно утицати на успешно спровођење те опције, као и које мере треба предузети да би се ови ризици свели на минимум?

Област предмета од драгоцених метала није усмерена на неку специфичну групу популације.

3) На које друштвене групе, а посебно на које осетљиве друштвене групе, би утицале мере изабране опције и како би се тај утицај огледао (пре свега на сиромашне и социјално искључене појединце и групе, као што су особе са инвалидитетом, деца, млади, жене, старији преко 65 година, припадници ромске националне мањине, необразовани, незапослени, избегла и интерно расељена лица и становништво руралних средина и друге осетљиве друштвене групе)?

Област предмета од драгоцених метала није усмерена на неке осетљиве друштвене групе.

4) Да ли би и на који начин изабрана опција утицала на тржиште рада и запошљавање, као и на услове за рад (нпр. промене у стопама запослености, отпуштање технолошких вишкова, укинута или новоформирана радна места, постојећа права и обавезе радника, потребе за преквалификацијама или додатним обукама које намеће тржиште рада, родну равноправност, рањиве групе и облике њиховог запошљавања и слично)?

Увођењем нових привредних субјеката који ће вршити откуп употребљаваних предмета од драгоцених метала на тржиште очекује се формирање нових радних места, јачање конкурентности, као и унапређење пословног окружења.

5) Да ли изабране опције омогућавају равноправан третман, или доводе до директне или индиректне дискриминације различитих категорија лица (нпр. на основу националне припадности, етничког порекла, језика, пола, родног идентитета, инвалидитета, старосне доби, сексуалне оријентације, брачног статуса или других личних својстава)?

Област предмета од драгоцених метала омогућавају равноправан третман, различитих категорија лица.

6) Да ли би изабрана опција могла да утиче на цене роба и услуга и животни стандард становништва, на који начин и у којем обиму?

Очекује се да решења у Закону о предметима од драгоцених метала позитивно утиче на цене у овој области али због ширине области утицај на стандард становништва је без значаја.

7) Да ли би се реализацијом изабраних опција позитивно утицало на промену социјалне ситуације у неком одређеном региону или округу и на који начин?

Област предмета од драгоцених метала не утиче на промену социјалне ситуације.

8) Да ли би се реализацијом изабране опције утицало на промене у финансирању, квалитету или доступности система социјалне заштите, здравственог система или система образовања, посебно у смислу једнаког приступа услугама и правима за осетљиве групе и на који начин?

Област предмета од драгоцених метала не утиче на промене у финансирању, квалитету или доступности система социјалне заштите, здравственог система или система образовања.

ПРИЛОГ 8:

Кључна питања за анализу ефеката на животну средину

1) Да ли изабрана опција утиче и у којем обиму утиче на животну средину, укључујући ефекте на квалитет воде, ваздуха и земљишта, квалитет хране, урбану екологију и управљање отпадом, сировине, енергетску ефикасност и обновљиве изворе енергије?

Област предмета од драгоцених метала не утиче на животну средину.

2) Да ли изабрана опција утиче на квалитет и структуру екосистема, укључујући и интегритет и биодиверзитет екосистема, као и флору и фауну?

3) Да ли изабрана опција утиче на здравље људи?

4) Да ли изабрана опција представља ризик по животну средину и здравље људи и да ли се допунским мерама може утицати на смањење тих ризика?

5) Да ли изабрана опција утиче на заштиту и коришћење земљишта у складу са прописима који уређују предметну област?

ПРИЛОГ 9:

Кључна питања за анализу управљачких ефеката

1) Да ли се изабраном опцијом уводе организационе, управљачке или институционалне промене и које су то промене?

У сарадњи са представницима тржишне инспекције предложена су решења којима се уређује надзор/инспекција у потпуности у складу са тачком 48.1.1 Акционог плана за спровођење препорука из Процене ризика за прање новца и Процене ризика за финансирање тероризма, који је саставни део закључка Владе РС („Службени гласник РС”, број 55 од 16. јула 2018. године - у даљем тексту: АП).

Новим Законом се само прецизније раздвајају инспекцијске активности које већ спроводе Дирекција и Тржишна инспекција

2) Да ли постојећа јавна управа има капацитет за спровођење изабране опције (укључујући и квалитет и квантитет расположивих капацитета) и да ли је потребно предузети одређене мере за побољшање тих капацитета?

Дирекција и Тржишна инспекција имају капацитете за спровођење Закона.

3) Да ли је за реализацију изабране опције било потребно извршити реструктурирање постојећег државног органа, односно другог субјекта јавног сектора (нпр. проширење, укидање, промене функција/хијерархије, унапређење техничких и људских капацитета и сл.) и у којем временском периоду је то потребно спровести?

Није потребно извршити реструктурирање постојећих државних органа.

4) Да ли је изабрана опција у сагласности са важећим прописима, међународним споразумима и усвојеним документима јавних политика?

Да.

5) Да ли изабрана опција утиче на владавину права и безбедност?

Није релевантно.

6) Да ли изабрана опција утиче на одговорност и транспарентност рада јавне управе и на који начин?

7) Које додатне мере треба спровести и колико времена ће бити потребно да се спроведе изабрана опција и обезбеди њено касније доследно спровођење, односно њена одрживост?

Предвиђено је да министар надлежан за предмете од драгоцених метала донесе следеће подзаконске акте којима ће прописати:

- захтеве које предмети од драгоцених метала морају испуњавати и у погледу степена финоће средстава за лемљење, превлаке од другог драгоценог метала, делова од недрагоцених метала, уколико их предмет садржи, као и друге захтеве у погледу њихове израде;

- садржину, облик и димензије знака произвођача, увозника, односно заступника и ознаке финоће, начин на који се предмети означавају, опрему и изглед радних просторија које морају да поседују произвођачи предмета, као и садржину и образац захтева за добијање знака произвођача;

- врсте, облике, изглед и начин израде државних жигова;

- начин испитивања и жигосања предмета, испитивања драгоцених метала и њихових легура, садржину и образац захтева за испитивање, односно жигосање предмета, образац извештаја о резултатима извршеног испитивања драгоцених метала и њихових легура, као и опрему за испитивање и жигосање предмета, списак предмета који се жигошу и место на које се државни жиг утискује;

- услове које морају испуњавати радне просторије и опрема за испитивање и жигосање предмета;

- начин утврђивања усаглашености предмета са прописаним захтевима на основу прописане документације, као и садржину те документације;

- начин признавања иностраних жигова, као и

- начин поступања са предметима у оквиру надзора над предметима и методе испитивања које се користе код надзора над тим предметима.

Регистар откупљивача је јавни регистар и биће објављен на интернет страници Дирекције.

Кључна питања за анализу ризика

1) Да ли је за спровођење изабране опције обезбеђена подршка свих кључних заинтересованих страна и циљних група? Да ли је спровођење изабране опције приоритет за доносиоце одлука у наредном периоду (Народну скупштину, Владу, државне органе и слично)?

2) Да ли су обезбеђена финансијска средства за спровођење изабране опције? Да ли је за спровођење изабране опције обезбеђено довољно времена за спровођење поступка јавне набавке уколико је она потребна?

За спровођење овог закона у току 2019. године нису потребна додатна средства из буџета Републике Србије, јер су иста већ опредељена Законом о буџету Републике Србије за 2019. годину.

3) Да ли постоји још неки ризик за спровођење изабране опције?

За спровођење овог закона није идентификован још неки ризик.

Информација о спроведеним консултацијама садрже податке о:

1) времену, обиму и методама консултација;

Имајући у виду значај питања која уређује овај закон, министар привреде је решењем Број: 119-01-166/2018-07 од 8. октобра 2018. године образовао Посебну радну групу (у даљем тексту: Радна група), која је припремила текст Нацрта закона.

Решењем министра привреде Број: 119-01-166/2018-07 од 24. децембра 2018. године, дошло је до проширења Радне групе након састанка представника органа одржаног ради договора о начину спровођења одређених активности из Акционог плана за спровођење препорука из Процене ризика за прање новца и Процене ризика за финансирање тероризма.

У периоду од 10. до 30. априла 2019. године Министарство привреде је спровело јавну расправу о Нацрту закона, чиме је омогућено и другим заинтересованим странама да се укључе у рад на изради Нацрта закона. Текст Нацрта закона је постављен на интернет страници Министарства привреде www.privreda.gov.rs, Дирекције за мере и драгоцене метале www.dmdm.gov.rs, као и на порталу е-управе www.euprava.gov.rs.

2) учесницима консултативног процеса;

Поред представника Министарства привреде и Дирекције за мере и драгоцене метале, у Радну групу за израду Нацрта закона именовани су и представници Министарства трговине, туризма и телекомуникација - Сектор тржишне инспекције, Министарства унутрашњих послова, Министарства финансија - Управа царина, Министарства финансија

– Управа за спречавање прања новца, Народне банке Србије – Завод за израду новчаница и кованог новца, Савеза удружења златара Србије, као и Уније златара Србије.

У рад Радне групе укључени су и представници Министарства трговине, туризма и телекомуникација из Сектора за спољнотрговинску политику, мултилатералну и регионалну економску и трговинску сарадњу.

3) питањима која су била предмет консултација;

Највећи део питања односи на решења и одредбе Нацрта закона којима је уређен откуп употребљаваних предмета од драгоцених метала и њихових делова/откупљивачи, као и одредбе о инвестиционом злату.

4) примедбама, сугестијама и коментарима који су узети у разматрање и онима који нису уважени, као и о разлозима за њихово неприхватање;

Примедба да је потребно прописати услове за откупљиваче који би требало да имају елементарно знање о драгоценим металима; да је потребно прописати за откупљиваче строге услове као и за нове произвођаче, ако немају потребно образовање прописати им одговарајући испит код Дирекције.

Одговор: у Нацрту закона акценат није на прописивању услова за субјекте који би се бавили откупом употребљаваних предмета, већ на јачању одговарајућег надзора над пословањем тих субјеката;

Примедба да се не може поистоветити откупљивач са произвођачем, јер драгоцени метал произвођачима представља основну сировину за рад.

Одговор: За разлику од важећег закона, Нацртом закона се успоставља другачији концепт у коме нема прописивања услова за обављање активности откупа, већ је суштина у јачању надзора над свима који се тиме баве. Нацртом закона се уводи јасно разграничење произвођача од откупљивача и с тим у вези успоставља се званичан регистар откупљивача који ће да води Дирекција. Произвођачи ће и даље моћи да врше откуп предмета, али уз услов да се региструју код Дирекције као откупљивачи, чиме очекујемо да ће се решити проблем „фиктивних произвођача”;

Сугестија да је потребно прописати да произвођачи аутоматски стичу статус откупљивача, јер само преко откупа добијају драгоцене метале као основну сировину за рад.

Одговор: Концепт који се уводи Нацртом закона је да су и произвођачи у обавези да Дирекцији поднесу захтев за упис у регистар откупљивача. Наиме, пракса је показала да се производњом предмета од драгоцених метала не баве сви субјекти који данас имају знак произвођача и који врше откуп предмета. У циљу јасног раздвајања откупљивача од произвођача, произвођачи који имају намеру да се баве откупом биће у обавези да се у Дирекцији региструју и као откупљивачи, чиме ће се, с једне стране олакшати рад тржишне инспекције, а са друге стране, онемогућити произвођач да нпр. негира да је искористио своје право да се бави откупом и да самим тим не води прописану евиденцију о откупљеним предметима;

Примедба да се брише одредба у складу са којом се одредбе овог закона не односе на инвестиционо злато. Напротив, у овом закону треба дефинисати основне појмове

инвестиционог злата (облик израде, финоћа, тежина, жигови ...) пошто је већи број колега изразио жељу да се бави израдом и продајом инвестиционог злата.

Одговор: Инвестиционо злато није предмет Нацрта закона јер се ради о специфичној врсти штедње односно новца. Дефиниција инвестиционог злата прописана је Законом о порезу на додату вредност („Службени гласник РС”, бр. 84/04...4/19-усклађени дин. изн), који је у потупности усклађен са Директивом 2006/112 ЕС;

Примедба да се предвиди и постојање предмета од злата 999/1000 (инвестиционо злато).

Одговор: Инвестиционо злато није предмет Нацрта закона, али напомињемо да је Нацртом закона предвиђена могућност да предмети од злата могу имати степен финоће 999/1000;

Примедба да се изузме инвестиционо злато са LBMA сертификатом од обавезе испитивања и жигосања.

Одговор: Предлог се односи на инвестиционо злато које није предмет Нацрта закона;

5) утицају резултата консултација на избор мера из прописа.

Предлог да се брише: „V степен финоће 375 хиљадитих делова (375/1000)”.

Одговор: Предлог се прихвата. На округлом столу одлучено је да финоћа 375/1000 буде избрисана из Нацрта закона, тако да је за предмете од злата најнижи степен финоће 585/1000 као и до сада;

Предлог да треба увести обавезно испитивање и жигосање бар једанпут годишње?

Одговор: Сматрамо да је наведени предлог за разматрање и предложиће се Радној групи да га детаљније обради. У вези са овом проблематиком поставља се питање критеријума у складу са којима би се одредила количина произведених предмета које је на годишњем нивоу потребно поднети Дирекцији на испитивање и жигосање, како би се привредни субјект сматрао произвођачем

Коментар да се услед смањене куповне моћи грађана све чешће на тржишту налазе предмети од драгоцених метала изузетно ситни, склони ломењу и оштећењу приликом жигосања и предлог да ти предмети треба да поседују само ознаку финоће, а да пратећа документација доказује њихово порекло (царинска декларација, налог за производњу и сл), што се односи на члан 16, док би мала измена у члану 13. омогућила увозницима, тј. заступницима бржу и једноставнију продају.

Одговор: Предложиће се радној групи да размотри овај предлог јер је оправдан;

У периоду од 10. до 30. априла 2019. године Министарство привреде је спровело јавну расправу о Нацрту закона, чиме је омогућено и другим заинтересованим странама да се укључе у рад на изради Нацрта закона. Текст Нацрта закона је постављен на интернет страници Министарства привреде www.privreda.gov.rs, Дирекције за мере и драгоцене метале www.dmdm.gov.rs, као и на порталу е-управе www.euprava.gov.rs.